

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

„STATYSTYKA PUBLICZNA JEDNĄ Z PODSTAW SAMORZĄDNOŚCI W PAŃSTWIE DEMOKRATYCZNYM”

Słowa kluczowe: statystyka publiczna, samorządność, państwo demokratyczne

W dniach 16 – 18 kwietnia 2008 roku miała miejsce w Toruniu ogólnopolska konferencja naukowa, której celem było uczczenie 90-tej rocznicy powstania Głównego Urzędu Statystycznego. Uroczystość ta stała się znakomitą okazją do refleksji nad funkcją statystyki publicznej w administracji samorządowej oraz państwie demokratycznym.

Konferencje zaplanowane w ramach obchodów 90-lecia Głównego Urzędu Statystycznego odbywają się w miejscach ściśle związanych z kształtowaniem się struktur i instytucji polskiej statystyki publicznej. Proces kształtowania się polskich jednostek statystycznych sięga początku XX wieku. Na mocy reskryptu Rady Regencyjnej z dnia 13 lipca 1918 roku powołano Główny Urząd Statystyczny. W grudniu tego samego roku powstał Urząd Statystyczny jako oddzielny wydział w strukturze bydgoskiego Magistratu. Kolejne w regionie Kujaw i Pomorza, komórki statystyczne zostały wyodrębnione w Toruniu w ówczesnym Magistracie w 1923 roku, a następnie we Włocławku w 1929 roku.

Wśród instytucji badawczych ściśle współpracujących z organami statystyki publicznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim należy wymienić: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy oraz Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Konferencja miała również inny doniosły wydźwięk. Istnienie zaplecza informacyjnego, analitycznego i metodycznego, zakładanego w Planie Informatyzacji państwa na lata 2007-2010 jest warunkiem koniecznym uzyskania rzetelnej wiedzy, umożliwiającej podejmowanie trafnych decyzji w państwie demokratycznym. Stąd istotnym celem konferencji było wskazanie potrzeby funkcjonowania platformy porozumienia oraz współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowo – badawczym, jako teoretykami rozwoju regionalnego i lokalnego oraz statystyką publiczną. Prócz wspierania właściwego zarządzania finansami publicznymi znaczące jest inicjowanie działań na rzecz rozwoju przedsięwzięć lokalnych społecznych i samorządowych, m.in. poprzez prowadzenie analiz statystycznych i badań nad problemami informacyjnymi demokracji lokalnej. Konferencji przyświecały słowa znamienitego statystyka i matematyka

międzynarodowego Calyampudi Radhakrishna Rao: „*Statystyka jest zarówno nauką, techniką, jak i sztuką - nowo odkrytą logiką traktowania niepewności i podejmowania roztropnych decyzji*”.

Organizatorem konferencji był Urząd Statystyczny w Bydgoszczy przy współdziałaniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego p. prof. dr hab. Józef Oleński oraz Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego p. Piotr Całbecki objeli patronat nad konferencją naukową. Przewodniczącym komitetu naukowego był kierownik Katedry Ekonometrii i Statystyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu p. prof. dr hab. Jerzy W. Wiśniewski. W skład komitetu organizacyjnego, pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy p. Piotra Stolarczyka, wchodził: zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy p. Wioletta Zvara, p.o. dyrektora Departamentu Obsługi Inwestora Rozwoju Przedsiębiorczości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu dr Artur Piotrowicz. Finansowo uroczystość wsparł prezydent Miasta Torunia p. Michał Zaleski.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy GUS, Urzędów Statystycznych z całego kraju, przedstawiciele środowiska naukowego, w szczególności polskich uniwersytetów i uczelni ekonomicznych, administracji rządowej oraz jednostek samorządów terytorialnych, w tym przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich Województw: Kujawsko – Pomorskiego, Łódzkiego, Mazowieckiego i Opolskiego. Łącznie zaszczyliło nas swoją obecnością ponad sto pięćdziesiąt osób, w tym znakomite osobistości statystyki polskiej, jak p. prof. dr hab. Kazimierz Zając, który był gościem honorowym uroczystości, a także p. prof. dr hab. Czesław Domański oraz p. dr hab. Jan Paradysz, prof. AE.

Gratulacje z okazji jubileuszu przekazał Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy p. prof. dr hab. inż. Józef Kubik. Jego Magnificencja dziękując za dotychczasową owocną współpracę, przekazał w imieniu własnym, Senatowi oraz całemu środowisku naukowego życzenia wszelkiej pomyślności i realizacji zamierzonych celów oraz satysfakcji z osiągnięć w dalszej pracy. W imieniu Marszałka Województwa Małopolskiego p. Marka Nawary list intencyjny przysłała zastępca dyrektora Kancelarii Zarządu p. Ewa Ghros.

W czasie trwania konferencji zaprezentowano dwadzieścia sześć referatów o szerokim zakresie tematycznym od ogólnych zagadnień metodologicznych, poprzez ramy programowe statystyki publicznej, aż po studia przypadków i wyniki badań. W związku z powyższym konferencję podzielono na sześć sesji tematycznych:

I SESJA: statystyka - samorządność - demokracja

II SESJA: metody statystyczne w analizach regionalnych i lokalnych

III SESJA: poziom, dynamika i innowacyjność rozwoju społeczno-gospodarczego regionu

IV SESJA: współpraca statystyki publicznej z administracją lokalną

V SESJA: wykorzystanie zasobów statystyki publicznej przez administrację lokalną

VI SESJA: nowoczesne zarządzanie finansami publicznymi – wdrożenie budżetu zadaniowego.

Uroczystej inauguracji ogólnopolskiej konferencji naukowej 16 kwietnia 2008 roku dokonał dyrektor Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy p. Piotr Stolarczyk, przekazując następnie głos wiceprezes Głównego Urzędu Statystycznego p. dr Halinie Dmochowskiej. Pani dr Halina Dmochowska w imieniu prezesa GUS p. prof. dr hab. Józefa Oleńskiego oraz własnym powitała zgromadzonych gości. Następnie nakreśliła rolę statystyki publicznej w służbie samorządności i demokracji w wymiarze usprawnienia systemu statystycznego na szczeblu lokalnym z wykorzystaniem nowoczesnych technik zbierania, przetwarzania i upowszechniania danych statystycznych.

Ponadto uroczystego powitania uczestników konferencji dokonał z ramienia Zarządu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu Członek Zarządu p. Franciszek Złotnikiewicz, podkreślając że bez rzetelnej informacji statystycznej nie jest możliwe właściwe funkcjonowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz państwa demokratycznego. W imieniu rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wystąpił Prorektor ds. Rozwoju i Informatyzacji p. dr hab. Grzegorz Jarzemski, prof. UMK, który zwrócił uwagę na fakt, iż wsparcie naukowe warunkuje rozwój statystyki. Zreferował również zakres i formy współpracy Uniwersytetu z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy w aspekcie przeprowadzanych badań naukowych. Spośród przedstawicieli władz samorządowych gości powitał prezydent Torunia p. Michał Zaleski przypominając, że jest to miasto nauki i kultury obchodzące w br. 775 – lecie lokacji, co szczególnie uzasadnia organizację obchodów 90 – lecia GUS w Toruniu. Przedstawił krótki referat nt. *„Wykorzystania statystyki w zarządzaniu miastem”*.

Etap oficjalnych powitań kończyły wystąpienia wiceprezes GUS p. dr Haliny Dmochowskiej oraz p. Jana Bergera z Biura Dyrektora Generalnego GUS. Wypowiedź Pani Prezes, w czasie której nakreśliła zamierzenia Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące wdrażania wieloletniego programu badań statystyki publicznej, stanowiła punkt wyjścia do rozważań merytorycznych podejmowanych w czasie trwania konferencji. Wśród priorytetów p. dr Halina Dmochowska wymieniła potrzebę wdrażania standardów klasyfikacyjnych,

elektronicznego gromadzenia i udostępniania danych statystycznych, a także intensyfikację prac badawczych nad wykorzystaniem dla celów statystycznych administracyjnych źródeł danych, a co się z tym wiąże, jakością w statystyce. Pani Prezes stwierdziła, iż rozwój prac analitycznych wymaga zaangażowania środowiska naukowego oraz właściwych regionalnych urzędów statystycznych, zwłaszcza w odniesieniu do statystyki regionalnej i lokalnej, jak również edukacji statystycznej.

W związku z uroczystym jubileuszem p. Jan Berger scharakteryzował historię statystyki na Kujawach w XIX i na początku XX w. odwołując się do ówczesnych form i kategorii gromadzonych oraz prezentowanych danych statystycznych. Kończąc przekazał na ręce p. Piotra Stolarczyka publikację „*Historia Polski w liczbach*” żywiąc nadzieję, iż znacząco wzbogaci ona zasoby biblioteczne Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Pierwsza sesja konferencji nosząca tytuł „*Statystyka – samorządność – demokracja*” obejmowała referaty o tematyce analizującej relacje pomiędzy statystyką publiczną a jednostkami samorządu terytorialnego. Pan prof. dr hab. Czesław Domański z Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczynając sesję poddał pod rozważenie zasadnicze pytanie „*czy dobra statystyka generuje dobrobyt czy może dobrobyt powoduje powstanie lepszej statystyki?*”. Kontynuując rozważania podkreślił, nawiązując do doświadczeń angielskich i francuskich, że statystyki publiczne bogatszych państw wyróżniają się wyższą jakością.

Kolejne wystąpienie autorstwa p. dr Kazimierza Kruszki (Urząd Statystyczny w Poznaniu) Prezesa Polskiego Towarzystwa Statystycznego charakteryzowało poziom i formy współpracy między statystyką publiczną a administracją lokalną polskich miast. Pan dr Kazimierz Kruszka podkreślał konieczność poszerzenia płaszczyzny kooperacji, szczególnie w aspekcie zbierania danych statystycznych na najniższych poziomach agregacji oraz stosowania nowych form gromadzenia danych statystycznych, w tym Systemy Informacji Geograficznej (GIS). Wspomniał o schyłku tradycyjnego zbierania danych. Z kolei koncepcje budowy systemu baz wiedzy niezbędnej do realizacji funkcji nadzoru w obszarze usług komunalnych dużych aglomeracji miejskich przedstawił p. prof. dr hab. Ludosław Drelichowski z Uniwersytetu Technologiczno – Przyrodniczego w Bydgoszczy. Korzystając z wyników badań prowadzonych przez jedną z bydgoskich spółek komunalnych, p. prof. dr hab. Ludosław Drelichowski dowiódł, iż sfera usług komunalnych stanowi istotną część statystyki gospodarczej umożliwiającą nadzór władzom samorządowym nad funkcjonowaniem firm komunalnych.

Zwieńczeniem pierwszego dnia obrad było wysłuchanie koncertu kwartetu smyczkowego *Art a Vista* w toruńskim Dworze Artusa oraz uroczysta kolacja.

II sesję, rozpoczynającą drugi dzień obrad, otworzyło wystąpienie p. prof. dr hab. Kazimierza Zajęca nt. związków teorii statystyki z rozwojem nauk przyrodniczych. Pan prof. dr hab. K. Zająć akcentował fakt, iż statystyka nie jest nauką formalną przypisującą każdemu problemowi jedyną metodę postępowania. Przytaczając słowa Władysława Tatarkiewicza „*Ścisła nauka o przyrodzie jest pokrewna matematyce, ma matematyczną postać*” dał wyraz obustronnym powiązaniom statystyki jako dyscypliny nauk ekonomicznych z naukami przyrodniczymi.

Kolejnym prelegentem był p. dr hab. Jan Paradysz, prof. AE, który scharakteryzował projekt badawczy stanowiący swoiste *novum* w polskiej statystyce publicznej ze względu na wykorzystanie estymacji pośredniej dla mających się odbyć w 2010 i 2011 r. spisów powszechnych.

Jak zauważył p. prof. Jan Paradysz estymacja pośrednia bazująca również na administracyjnych źródłach danych, prowadzi do uzyskania równie wiarygodnych wyników co spis tradycyjny.

Wystąpienia w ramach powyższej sesji dotyczyły również: roli Banku Danych Regionalnych GUS w tworzeniu analiz ekonometrycznych, z zakresu m.in. miar opisu zbiorowości i współzależności cech. Pan prof. Tadeusz Kufel z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zaprezentował oprogramowanie pozwalające na bezpośrednie wygenerowanie danych statystycznych pozostających w bazie Banku Danych Regionalnych GUS do budowy modeli ekonometrycznych. Powyższa prezentacja spotkała się z wysokim zainteresowaniem pracowników regionalnych urzędów statystycznych.

Pani dr Joanna Bruzda z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przedstawiła model, w którym gospodarki narodowe funkcjonują jak systemy ewolucyjne, a ich rozwój mogą opisywać procesy o składowych ulegających zmianie w czasie. Autorka nawiązała do cykli koniunkturalnych w Polsce i krajach ze strefy euro będących głównymi partnerami handlowymi naszego kraju. Jak wynika z wniosków cykl koniunkturalny gospodarki polskiej jest najbardziej zbliżony do odpowiedniego cyklu gospodarki Niemiec – kraju odgrywającego najważniejszą rolę w wymianie handlowej Polski.

Sesję kończył referat traktujący o wpływie jakości danych na wyniki badań nad bezrobociem. Autorki referatu p. dr Iwona Markowicz oraz dr Beata Stolorz z Uniwersytetu Szczecińskiego podkreślały znaczenie dla prac analitycznych danych indywidualnych z uwzględnieniem czasu przebywania osoby jako bezrobotnej. Ponadto istotną rolę dla

otrzymania wiarygodnych wyników badań odgrywa precyzyjne określenie powodów wyrejestrowania bezrobotnych z rejestru Urzędów Pracy. Dane uzyskane w wyniku przeprowadzonych przez prelegentki badań zasilają bazy danych Polityki Rynku Pracy prowadzonej przez Eurostat.

Sesja III odnosiła się do zastosowania danych statystycznych będących w zasobach statystyki publicznej w analizie i prognozowaniu rozwoju społeczno – ekonomicznego regionów Polski. Pierwsze wystąpienie p. Romana Chmielewskiego z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotyczyło przestrzennego zróżnicowania poziomu rozwoju społeczno-ekonomicznego Polski, prezentowanego na poziomie NTS – 2, NTS – 3 z wykorzystaniem danych zgromadzonych w Banku Danych Regionalnych GUS, w szczególności w bazie Hermin.

Zbliżona problematyka została podjęta w prezentacji kierownika Ośrodka Rachunków Regionalnych w Urzędzie Statystycznym w Katowicach p. Doroty Doniec nt. rachunków regionalnych, które dostarczają pełnych informacji niezbędnych do prowadzenia analiz ekonomicznych. Ponadto jako ważne źródło informacji o poziomie rozwoju gospodarczego regionów Polski, stają się istotnym narzędziem wspierającym procesy decyzyjne w obszarze polityki regionalnej.

Dokonywanie analiz ekonomicznych, a także obliczanie wskaźników charakteryzujących sektory gospodarki umożliwia inne narzędzie badawcze - macierz NAMEA, zaprezentowana na przykładzie regionu Małopolska przez p. mgr Małgorzatę Góralczyk z Polskiej Akademii Nauk.

III sesję kończyło wystąpienie p. dr Ireny Łąckiej z Akademii Rolniczej w Szczecinie nt. pomiaru innowacyjności w Polsce. Jak zauważyła p. dr Irena Łącka badanie innowacyjności na poziomie mikroekonomicznym, w tym sektorowe jest utrudnione ze względu na niepełne zbiory indywidualnych danych statystycznych obecnie dostępnych.

Prelegenci IV sesji, którymi byli głównie przedstawiciele władz oraz organizacji samorządowych i rządowych, przedstawiali tematykę dotyczącą roli statystyki publicznej w rozwoju lokalnym oraz kształtowaniu się obszarów metropolitalnych. Sesję otworzyło wystąpienie p. dr Ewy Wędrowskiej z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, która podjęła próbę opracowania odpowiedniej metody filtrowania danych, tak by w wyniku skutecznej selekcji otrzymać tablice wynikowe niosące największy i jednocześnie najistotniejszy zasób informacji. Przytaczając słowa prof. ks. Józefa Tischnera „*subiektywne nie może zastąpić tego co jest obiektywne*”, p. dr Ewa Wędrowska podkreśliła,

iż największym ładunkiem informacyjnym cechują się tablice statystyczne, w których obiekty scharakteryzowane są największymi wartościami empirycznymi.

Jako kolejny, głos zabrał dr Andrzej Potoczek z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, który zreferował formy współpracy Urzędu Marszałkowskiego z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy, szczególnie w aspekcie delimitacji obszarów problemowych, wytyczeniu obszaru metropolitalnego, kształtowania polityki miejskiej i potencjału innowacyjnego. Pan dr Andrzej Potoczek podkreślił, iż wszystkie wspólne działania prowadzą do kształtowania się zrębów polityki regionalnej, a w konsekwencji – wojewódzkiej polityki spójności. Analogiczną problematykę podjął Wiceprzewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP, Wójt Gminy Lubicz p. Marek Olszewski. W nawiązaniu do doświadczeń uzyskanych w pracy w samorządzie terytorialnym oraz Komitecie Regionów przy Radzie Europy, podkreślał rolę wiedzy i innowacji w zrównoważonym rozwoju regionalnym.

Na zakończenie IV sesji p. Paweł Strzelecki i p. Andrzej Tomaszewski z Biura Geodety Województwa Mazowieckiego zapoznali uczestników z Mazowieckim Systemem Informacji Przestrzennej, który jest zespołem baz danych georeferencyjnych i tematycznych, jako przykładu realizacji polityki państwa i Unii Europejskiej w zakresie społeczeństwa informacyjnego. Ponadto zaprezentowali zastosowanie analizowanych baz danych statystyki publicznej.

Drugiego dnia obrad po zakończonych sesjach merytorycznych uczestnicy konferencji zwiedzali Stare Miasto Toruń, a następnie udali się na seans „*Makrokosmos*” w Planetarium. Oba punkty wycieczki cieszyły się dużym zainteresowaniem przybyłych gości.

V sesja mająca miejsce w ostatnim dniu obrad, została rozpoczęta wystąpieniem prezesa GUS p. prof. dr hab. Józefa Oleńskiego, w ramach której zostały zaprezentowane dokonania i planowane kierunki badań statystyki publicznej. Pan Prezes przypomniał, że obok prawa, pieniędzy to informacja, której uzyskanie jest podstawowym zadaniem statystyki publicznej, jest jednym z filarów funkcjonowania samorządności terytorialnej. Stąd statystyka publiczna musi dążyć do przeorientowania działań na użytkowników szczebla regionalnego i lokalnego, jak również współdziałania z samorządami terytorialnymi na rzecz tworzenia infrastruktury informacyjnej państwa. W realizacji misji statystyki jako jednej z podstaw samorządności jest niezbędne:

- tworzenie bazy informacji na najniższych szczeblach agregacji, w tym korzystanie z administracyjnych źródeł danych,

- identyfikacja w oparciu o współrzędne geograficzne wszystkich możliwych danych statystycznych,
- rozwój monitoringu sytuacji społeczno – ekonomicznej regionów,
- włączenie się do tworzenia podstaw informacyjnych budżetu zadaniowego poprzez wypracowywanie wskaźników statystycznych wspomagających budżetowanie zadaniowe,
- działania na rzecz przeobrażania się informatoriów regionalnych urzędów statystycznych w centra wiedzy społeczno – gospodarczej o regionie,
- współpraca z samorządami terytorialnymi przy realizacji analiz statystycznych i opracowań naukowych.

Przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego nakreślili ramy programowe prowadzonych badań. Zastępca Dyrektora Departamentu Badań Regionalnych i Środowiska GUS p. Dominika Rogalińska zaprezentowała system informacji statystyki publicznej. Celem prowadzenia badań w obszarze statystyki regionalnej jest zapewnienie danych statystycznych służących ocenie regionalnego zróżnicowania poziomu rozwoju społeczno – ekonomicznego Polski. Statystyka regionalna podejmuje również zagadnienie delimitacji przestrzeni, stanowiąc zaplecze informacyjne, analityczne i metodologiczne przy wyznaczaniu obszarów metropolitalnych, wiejskich oraz transgranicznych. Ponadto p. Dominika Rogalińska zaprezentowała Bank Danych Regionalnych największy w Polsce uporządkowany zbiór informacji o sytuacji społeczno – ekonomicznej, o stanie środowiska naturalnego regionów, województw, podregionów, powiatów i gmin. Podkreśliła również, iż wybrane obszary badań w statystyce regionalnej zostały powierzone wytypowanym urzędom statystycznym i współpracującym z nimi placówkom naukowo — badawczym, do których należą:

- Urząd Statystyczny w Katowicach w ramach prac Ośrodka Rachunków Regionalnych,
- Urząd Statystyczny w Olsztynie w ramach prac Ośrodka Badań Obszarów Wiejskich,
- Urząd Statystyczny we Wrocławiu w ramach prac Ośrodka Banku Danych Regionalnych,
- Urząd Statystyczny w Poznaniu w ramach prac Ośrodka Statystyki Miast,
- Urząd Statystyczny w Bydgoszczy w ramach prac Ośrodka Obsługi Statystycznej Administracji Lokalnej, do którego ważniejszych zadań należy rozpoznawanie zapotrzebowania jednostek administracji lokalnej na informacje i analizy statystyczne, w szczególności przekazywanie wyników tych prac do programu badań statystycznych statystyki publicznej.

Wspieraniu informacyjnym samorządów szczebla lokalnego służy tworzący się Bank Danych Regionalnych i Lokalnych. Baza zbudowana zostanie w oparciu o dane na poziomie miejscowości oraz zawierać będzie wszystkie dotychczas zgromadzone zasoby Banku Danych Regionalnych.

W dalszej części sesji Rzecznik Prasowy GUS p. Wiesław Łagodziński przedstawił informatoria statystyczne jako potencjalne zaplecze informacyjne samorządów terytorialnych. Nakreślił wizję budowy systemu informacyjnego zarówno na poziomie krajowym jak i lokalnym, którego wyrazem powinny być gminne centra informacji statystycznej wyposażone w szerokopasmowe łącza internetowe umożliwiające zaspokajanie potrzeb informacyjnych, poprzez regionalne urzędy statystyczne. Z kolei wybrane problemy związane z ochroną tajemnicy statystycznej nakreślił dyrektor Urzędu Statystycznego w Szczecinie p. dr Dominik Rozkrut. Pan Dyrektor przytoczył listę dokumentów obligujących do zachowania tajemnicy statystycznej, która ma charakter bezwzględny. Zauważył, że jest ona niestopniowana i nie jest równoznaczna z tajemnicą służbową. Następnie dyrektor Centralnej Biblioteki Statystycznej p. Bożena Łazowska przypomniała o istotnej roli statystyki publicznej, jaką jest upowszechnianie wiedzy o zjawiskach i procesach objętych badaniami statystycznymi oraz edukacja statystyczna społeczeństwa, na przykładzie zasobów CBS. W celu zaspokojenia potrzeb użytkowników p. Dyrektor dąży do wykorzystania najnowocześniejszych form i metod przekazu wiedzy i informacji. Sesję zakończyło wystąpienie p. dr Dusana Bogdanova (Uniwersytet Opolski) nt. wyników badań nad zainteresowaniem informacją publiczną publikowaną na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej (BIP). Jak wynika z badań autora w celu zwiększenia uwagi informacją publiczną należy przede wszystkim podnosić świadomość obywateli w zakresie prawa do korzystania z dostępu do informacji publicznej.

Ostatnia VI sesja traktowała o budżecie zadaniowym jako narzędziu racjonalizacji wydatków publicznych. Powyższe zagadnienie jako pierwszy omówił p. dr Tomasz Strąk z Uniwersytetu Szczecińskiego. W ramach przypomnienia przytoczył definicję budżetu zadaniowego jako metody budżetowania, w której wydatki ujmuje się w zadaniach ze sformułowanymi celami. Wspomniał o konieczności wprowadzenia zmian w systemie finansów publicznych ze względu na jego dostosowanie do systemu zarządzania jednostkami administracji publicznej. Problematyka została rozwinięta przez prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy p. Tadeusza Dobka, który przedstawił sytuację społeczno – ekonomiczną Województwa Kujawsko – Pomorskiego w świetle struktury wydatków budżetowych.

Na zakończenie uroczystości p. prof. dr hab. Jerzy W. Wiśniewski stwierdził, iż konferencję można uznać za udaną, ponieważ charakteryzowała się dużym potencjałem informacyjnym stanowiącym bazę wielu istotnych wniosków. Z kolei Pan Prezes prof. dr hab. Józef Oleński podkreślił, że spotkanie będzie czynnikiem stymulującym rozwój współpracy pomiędzy statystyką publiczną a samorządami terytorialnymi i organizacjami samorządowymi w celu stworzenia infrastruktury informacyjnej państwa wspierającej rozwój demokracji lokalnej. Dyrektor Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy p. Piotr Stolarczyk podziękował uczestnikom za wzięcie udziału w uroczystości.

Zwieńczeniem ogólnopolskiej konferencji naukowej w Toruniu będzie opublikowanie recenzowanego zbioru zaprezentowanych wystąpień w specjalnej serii Wiadomości Statystycznych, w celu udostępnienia ich szerszemu gronu zainteresowanych odbiorców. Mając na uwadze problematykę w czasie konferencji, poruszaną przez wybitnych prelegentów – specjalistów w różnych dziedzinach wiedzy związanych ze statystyką publiczną oraz samorządnością, stwierdzić można, iż uroczystość ta przyczyni się do rozwoju platformy współpracy pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi analizowaną tematyką.

Niekwestionowaną wartością dodaną konferencji, z uwagi na ogromną aktywność uczestników, były dyskusje zamykające bloki tematyczne. Trzeciego dnia obrad miała miejsce dyskusja panelowa, która charakteryzowała się wysokim potencjałem informacyjno-edukacyjnym, a do której zostali zaproszeni: prezes GUS p. prof. dr hab. Józef Oleński, p. prof. dr hab. Kazimierz Zając, p. prof. dr hab. Józef Stawicki oraz p. prof. dr hab. Jerzy W. Wiśniewski. Przedstawiono wnioski wynikające z problematyki podejmowanej podczas wszystkich sesji konferencji. Jako najważniejszy wymieniono rozpoznanie potrzeb informacyjnych jednostek samorządu terytorialnego w skali mezo – i mikroekonomicznej. Kolejny to zorganizowanie infrastruktury informacyjnej i podjęcie działań na rzecz wykorzystania do celów statystycznych administracyjnych rejestrów danych. Ponadto dążenie do znacznego udziału statystyki publicznej w działaniach dotyczących definiowania pojęć używanych w informacyjnych systemach administracyjnych. Przedstawiciele władz samorządowych zwrócili uwagę na fakt, iż bez rzetelnego opisu rzeczywistości nie jest możliwe właściwe podejmowanie decyzji warunkujących zarządzanie regionem. Konkluzja pozamerytoryczna dotyczyła konieczności upowszechniania wśród uczniów i studentów informacji nt. dostępności istniejących zbiorów danych statystycznych oraz edukacji w zakresie właściwego dokonywania analiz statystycznych.

Konferencja ta była drugą z serii konferencji jubileuszowych zorganizowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Tematyka kolejnych konferencji ściśle będzie się wiązać

z zakresem badań podejmowanych przez statystykę publiczną. W lipcu 2008 roku odbędzie się uroczyste seminarium historyczne na Zamku Królewskim w Warszawie. W dniach 22 – 24 września 2008 roku będzie miała miejsce kolejna konferencja w Lublinie *"Statystyka publiczna w procesie integracji europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki obszarów transgranicznych"*. Natomiast w listopadzie 2008 roku będzie przebiegać seminarium naukowe w Warszawie pod hasłem *„Dobra statystyka dla dobrego państwa”*.